

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY

JULIANE KOKOTT

prednesené 8. septembra 2005¹

I — Úvod

1. Uvedené prejudiciálne konanie rieši otázku z colného práva, ktoré sa týkajú dovozu masla neznámeho pôvodu v roku 1997 na colné územie Spoločenstva. Podstatou sporu je otázka, či nové znenie článku 220 ods. 2 písm. b) Colného kódexu Spoločenstva², ako vyplýva z nariadenia č. 2700/2000³, sa môže *retroaktívne* uplatniť a ako treba uvedený predpis vykladať⁴. Toto ustanovenie upresňuje, za akých okolností môže byť colný dlžník konajúci v dobrej viere oslobodený od zaplataenia dodatočne vymieraného dovozného cla, ak sa colné orgány dopustili chyby pri preferenčnom postavení tovaru dovezeného z tretej krajiny.

1 — Jazyk prednesu: nemčina.

2 — Nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307), ďalej len „colný kódex“.

3 — Nariadenie (ES) č. 2700/2000 Európskeho parlamentu a Rady zo 16. novembra 2000, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 311, s. 17; Mim. vyd. 02/010, s. 239), ďalej len „nariadenie č. 2700/2000“.

4 — Nové znenie článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu je predmetom výkladu aj v práve prejednáwanej veci C-311/04, Algemene Scheeps Agentuur Dordrecht.

II — Právny rámec

A — Colný kódex Spoločenstva

2. Právny rámec Spoločenstva vo veci samej spočíva v ustanoveniach colného kódexu o zápise sumy cla do účtovnej evidencie a o oznámení sumy colnému dlžníkovi (článok 217 a nasl. colného kódexu).

3. Článok 220 colného kódexu v pôvodnom znení platnom od 1. januára 1994 v príslušnej časti znie takto:

„1. Ak suma cla vyplývajúca z colného dlhu nebola zapísaná do účtovnej evidencie v súlade s článkami 218 a 219 alebo ak bola zapísaná do účtovnej evidencie vo výške nižšej ako suma dlžná na základe právnych predpisov, zapíše sa suma cla, ktorá má byť vybratá alebo zostáva na vybratie do 2 dní

odo dňa, kedy sa colné orgány o tejto skutočnosti dozvedeli a môžu vypočítať sumu dlžnú na základe právnych predpisov a určiť dlžníka (dodatočné zapísanie do účtovnej evidencie). Táto lehota môže byť predĺžená v súlade s článkom 219.

nové znenie článku 220 ods. 2 písm. b) [ďalej len „nové znenie článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu“]⁵:

2. S výnimkou prípadov uvedených v článku 217, odsek 1, druhý a tretí pododsek sa dodatočné zapísanie do účtovnej evidencie nevykoná, pokiaľ:

„2. S výnimkou prípadov uvedených v článku 217, odsek 1, druhý a tretí pododsek sa dodatočné zapísanie do účtovnej evidencie nevykoná, pokiaľ:

...

...

b) sa suma cla dlžná podľa zákona nezapísala do účtovných dokladov v dôsledku chyby na strane colných orgánov, ktorú osoba zodpovedná za zaplatenie cla nemohla zistiť, pričom na svojej strane konala v dobrej viere a dodržala všetky ustanovenia vyplývajúce z platných právnych predpisov týkajúcich sa colného vyhlásenia“.

b) výška cla zákonne dlhovaná sa nezapísala do účtov ako výsledok chyby na strane colných orgánov, ktorú nemohla celkom zistiť osoba zodpovedná za zaplatenie, pričom táto osoba konala v dobrej viere a rešpektovala všetky ustanovenia uvedené v platných právnych predpisoch ohľadom colných deklarácií.

Ak sa stanoví preferenčné postavenie tovaru na základe systému spolupráce medzi správami zahŕňajúcimi orgány alebo orgány tretej krajiny, vydanie osvedčenia týmito orgánmi alebo

4. Nariadenie č. 2700/2000, ktoré nadobudlo účinnosť 19. decembra 2000, obsahovalo

5 — Pozri článok 1 bod 16 a článok 2 nariadenia č. 2700/2000.

orgánmi, ak by sa ukázalo ako nesprávne, znamená chybu, ktorá sa nemohla celkom zistiť v zmysle prvého pododseku.

Vydanie nesprávneho osvedčenia neznamená chybu, ak sa toto osvedčenie zakladá na nesprávnom zaúčtovaní faktov poskytnutých vývozcom [na nesprávnom popise skutočností zo strany vývozcu — *neoficiálny preklad*], okrem prípadov, keď je zrejmé, že vydávajúce orgány alebo orgány si uvedomovali alebo si mali uvedomiť, že tovar nespĺňa podmienky uvedené na oprávnenie preferenčného zaobchádzania.

Zodpovedná osoba môže prehlásiť dobrú vieru, ak dokáže preukázať, že počas obdobia, keď sa konali príslušné obchodné operácie, venovala náležitú starostlivosť na zabezpečenie splnenia všetkých podmienok na preferenčné zaobchádzanie.

Zodpovedná osoba nesmie prehlasovať dobrú vieru, ak Európska komisia vydala varovanie v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev, v ktorom sa uvádzalo, že existujú dôvody na pochybnosti týkajúce sa správneho používania preferenčného systému prijímateľskou krajinou;⁶

B — *Dohovor o voľnom obchode medzi Európskymi spoločenstvami a Estónskou republikou*

5. K dohode o voľnom obchode medzi Európskymi spoločenstvami a Estónskou republikou podpísanej 18. júla 1994 v Bruseli⁶ je priložený protokol č. 3 týkajúci sa definície pojmu „tovary s pôvodom v“ alebo „pôvodné tovary“ a metód spolupráce správ, ktorého nové znenie nadobudlo účinnosť 1. apríla 1997⁷ (ďalej len „protokol č. 3“).

6. Na to, aby pôvodné tovary z Estónska využívali pri dovoze do Spoločenstva výhody dohody o voľnom obchode, treba podľa článku 16 protokolu č. 3 v normálnom prípade predložiť sprievodné osvedčenie EUR.1 podľa vzoru v prílohe III.

6 — Dohoda medzi Európskym spoločenstvom, Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu, Európskym spoločenstvom uhlia a ocele na jednej strane a Estónskou republikou na strane druhej o liberalizácii obchodovania a vykonaní súvisiacich opatrení [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 373, 1994, s. 2; ďalej len „dohoda o voľnom obchode“). Dohoda o voľnom obchode bola neskôr nahradená Európskou dohodou o pridružení uzatvorenou medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Estónskou republikou na strane druhej [*neoficiálny preklad*] (podpísanou v Luxemburgu 12. júna 1995, Ú. v. ES L 68, 1998, s. 3). Z časového hľadiska sa však vo veci samej uplatňuje dohoda o voľnom obchode.

7 — Rozhodnutie zmiešaného výboru č. 1/97 medzi Európskymi spoločenstvami na strane jednej a Estónskou republikou na strane druhej zo 6. marca 1997 o zmene protokolu č. 3 k Dohode medzi Európskym spoločenstvom, Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu, Európskym spoločenstvom uhlia a ocele na jednej strane a Estónskou republikou na strane druhej o liberalizácii obchodovania a vykonaní súvisiacich opatrení (Ú. v. ES L 111, s. 1). Toto rozhodnutie nadobudlo v zmysle článku 2 účinnosť 1. apríla 1997.

7. Článok 17 protokolu č. 3 nazvaný „Postup vydania sprievodného osvedčenia EUR.1“ obsahuje tento odsek 3:

„3. Vývozca požadujúci vydanie sprievodného osvedčenia EUR.1 musí byť schopný kedykoľvek na požiadanie colných orgánov krajiny vývozu, kde je vydané sprievodné osvedčenie EUR.1, predložiť všetky potrebné dokumenty preukazujúce povahu pôvodu predmetných tovarov, ako aj splnenie všetkých ostatných podmienok uvedených týmto protokolom.“

8. Podľa článku 28 ods. 1 a 3 tohto protokolu:

„1. Vývozca požadujúci vydanie osvedčenia EUR.1 musí uchovávať počas najmenej troch rokov dokumenty uvádzané v článku 17 ods. 3.

...

3. Colné orgány krajiny vyvážajúcej tovar, ktoré vystavili sprievodné osvedčenie EUR.1, archivujú... žiadosť o vydanie osvedčenia najmenej počas troch rokov.“ [*neoficiálny preklad*]

9. Článok 32 ods. 1 a 3 protokolu č. 3 s nadpisom „Kontrola dôkazu o pôvode“ stanovuje:

„1. Dodatočná kontrola dôkazov o pôvode je vykonávaná náhodne alebo zakaždým, keď colné orgány štátu dovozu majú dôvodné pochybnosti, čo sa týka pravosti týchto dokumentov, povahy pôvodu predmetných tovarov alebo rešpektovania iných ustanovení uvádzaných týmto protokolom.

...

3. Kontrola je vykonávaná colnými orgánmi krajiny vývozu. Na tento účel majú tieto orgány oprávnenie požadovať všetky dôkazy a vykonávať akúkoľvek kontrolu účtovníctva vývozcu alebo akúkoľvek inú kontrolu, ktorú považujú za potrebnú.“ [*neoficiálny preklad*]

10. Článok 31 ods. 2 protokolu č. 3 ďalej stanovuje, že Spoločenstvo a Estónsko si vzájomne poskytujú pomoc prostredníctvom svojich colných správ pri skúmaní pravosti

sprievodných osvedčení EUR.1 a vyhlásení na faktúre, ako aj správnosti údajov uvedených v týchto dôkazoch.

vodné osvedčenia EUR.1, ktoré vystavili estónske colné orgány na žiadosť vývozcu, estónskej firmy AS Lacto Ltd. (ďalej len „Lacto“).

III — Skutkový stav a konanie vo veci samej

11. V roku 1997, teda pred vstupom Estónskej republiky do Európskej únie, sa z Estónska prepravovalo maslo do Spoločenstva a bolo dovážané do Spoločenstva s preferenčnou colnou sadzbou. Základom takéhoto preferenčného zaobchádzania bola dohoda o voľnom obchode medzi Európskym spoločenstvom a Estónskou republikou.

12. Holandská firma Beemsterboer Coldstore Services BV (ďalej len „Beemsterboer“) ako colný zástupca „preclil“ toto maslo a predložil príslušným holandským orgánom v mene firmy Hoogwegt International BV (ďalej len „Hoogwegt“) niekoľko colných vyhlásení na prepustenie tovaru do colného režimu voľný obeh.

13. V colných vyhláseniach bolo pri masle zakáždým uvedené Estónsko ako krajina pôvodu. Ako dôkazy o pôvode masla boli k colným vyhláseniam vždy priložené sprie-

14. Podľa tvrdení vnútroštátneho súdu zástupcovia firmy Hoogwegt predtým, než nadviazali obchodné vzťahy, niekoľkokrát navštívili firmu Lacto s cieľom overiť spoľahlivosť podniku. Navyše Hoogwegt v zmluvách, ktoré uzatvoril s Lacto, stanovil podmienky, že pri preprave masla určeného na vývoz je potrebné vždy vystaviť doklady preukazujúce estónsky pôvod, že k nemu musí byť priložené sprievodné osvedčenie EUR.1 a že estónsky pôvod masla musí byť výslovne uvedený na jeho obale.

15. Po tom, čo pri masle prepravovanom medzi Európskym spoločenstvom a Estónskom vzniklo podozrenie na podvod typu „kolotoč“⁸, začala delegácia Spoločenstva v spolupráci s miestnymi colnými orgánmi v Estónsku v marci 2000 kontrolu. Počas tejto návštevy bola okrem iného uskutočnená kontrola aj vo firme Lacto. Predmetom kontroly bola aj správnosť sprievodných osvedčení EUR.1, ktoré predložila žalobkyňa.

8 — Vývoz masla zo Spoločenstva do Estónska a následný opätovný dovoz do Spoločenstva.

16. Pri tejto kontrolnej návšteve firma Lacto nevedela preukázať estónsky pôvod masla vyvezeného do Spoločenstva, predovšetkým nemala archivované originály dokladov, ktorými by mohla preukázať pôvod masla. Súčasne vyšlo najavo, že estónske colné orgány predtým nikdy nevykonali vo firme Lacto skutočnú kontrolu, iba z času na čas v súvislosti s vystavením sprievodných osvedčení EUR.1 požiadali o predloženie všeobecných podkladov, napríklad zmlúv o dodávkach mlieka a príslušných číselných údajov.

17. Rozhodnutím zo 14. júla 2000 colná inšpekcia v Taline (Estónsko) vyhlásila sprievodné osvedčenia EUR.1 za neplatné a vzala ich späť. Na základe námietky firmy Lacto však *Estonian Customs Board* 11. septembra 2000 vyhlásil uvedené správne rozhodnutie za neplatné z formálnych dôvodov⁹.

18. Následne holandské colné orgány vymerali firme Beemsterboer clo v celkovej výške 1 697 095,50 NLG (770 107,36 eur). Proti tomuto rozhodnutiu najprv podal námietku,

ktorá bola zamietnutá, a následne žalobu na Gerechtshof Amsterdam (ďalej len „vnútroštátny súd“).

IV — Návrh na začatie prejudiciálneho konania a konanie pred Súdnyim dvorom

19. Rozsudkom zo 14. júna 2004 sa Gerechtshof te Amsterdam rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnyim dvoru tieto prejudiciálne otázky:

1. Môže byť nové znenie článku 220 ods. 2 úvodu a písm. b) colného kódexu uplatnené v prípade, keď colný dlh vznikol a k dodatočnému výberu cla došlo pred účinnosťou tohto ustanovenia?
2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, je osvedčenie EUR.1, pri ktorom nemožno zistiť, či je skutočne nesprávne, lebo pôvod tovaru, pre ktorý bolo osvedčenie vydané, nemohol byť pri následnej kontrole potvrdený, zatiaľ čo uvedenému tovaru z tohto dôvodu bolo odopreté preferenčné zaobchádzanie len z tohto dôvodu, „nesprávnym osvedčením“ v zmysle nového znenia

⁹ — Podľa tvrdení Beemsterboer a Hoogwegt došlo k vyhláseniu neplatnosti z dôvodu nepríslušnosti orgánu, ktorý rozhodoval.

článku 220 ods. 2 úvodu a písm. b)... colného kódexu, a ak nejde o tento prípad, môže sa subjekt, ktorý má na tom záujem, s úspechom odvolať na uvedené ustanovenie?

V — Posúdenie

A — O prvej prejudiciálnej otázke: retroaktívne uplatnenie nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu

3. V prípade kladnej odpovede na druhú otázku, kto musí dokazovať, že osvedčenie sa zakladá na nesprávnom popise skutočností zo strany vývozcu, alebo kto musí dokazovať, že orgány vydávajúce osvedčenie si uvedomovali alebo si mali uvedomiť, že tovar nespĺňa podmienky preferenčného zaobchádzania?

4. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku, môže sa dotknutý subjekt, ktorý má na tom záujem, s úspechom odvolať na článok 220 ods. 2 úvod a písm. b) colného kódexu v znení platnom do 19. decembra 2000 v prípade, že nie je možné dodatočne zistiť, či colné orgány vydali osvedčenie EUR.1, v čase, keď bolo vydané, dôvodne?

20. V konaní pred Súdny dvorom predložili Beemsterboer a Hoogwegt spoločné písomné pripomienky. Okrem toho predložila písomné pripomienky holandská vláda, talianska vláda a Komisia.

21. Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či nové znenie článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu sa môže použiť aj na colné dlhy, ktoré vznikli a boli vybrané pred jeho účinnosťou. Inými slovami, vnútroštátny súd žiada o informácie k otázke možnej retroaktivity nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu.

22. Nariadenie č. 2700/2000, ktorým bolo s účinnosťou od 19. decembra 2000 do colného kódexu doplnené nové znenie článku 220 ods. 2 písm. b), neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia. Z tohto dôvodu cestou výkladu treba zistiť, či uvedené nové znenie sa môže uplatniť retroaktívne. Podľa ustálenej judikatúry to v zásade závisí od toho, či ide o procesné ustanovenie, alebo hmotnoprávne ustanovenie. Vo všeobecnosti sa *procesné ustanovenia* použijú na všetky konania začaté v čase nadobudnutia ich účinnosti, na druhej strane *hmotnoprávne ustanovenia* sa obvykle vykla-

dajú tak, že sa neuplatňujú na skutkové stavy vzniknuté pred nadobudnutím ich účinnosti¹⁰.

23. V právnej úprave, ktorá predchádzala článkom 217 až 221 colného kódexu, t. j. v nariadení č. 1697/79¹¹, boli procesno-právne a hmotnoprávne prvky navzájom neoddeliteľne spojené. Podľa názoru Súdneho dvora tvorili jednotný celok a v súvislosti s ich časovou pôsobnosťou nemôžu byť posudzované izolovane¹². Vo veci samej je otázne, či uvedené články 217 až 221 colného kódexu tvoria takýto jednotný celok, alebo sa každé jednotlivé ustanovenie má posudzovať izolovane¹³. V každom prípade vo veci samej relevantné ustanovenie, článok 220 colného kódexu, je zmesou procesnoprávných a hmotnoprávných prvkov.

24. Na prvý pohľad síce znenie a predmet právnej úpravy svedčia o prevažne procesno-právnom charaktere tohto ustanovenia, lebo článok 220 colného kódexu sa týka „zápisu do účtovnej evidencie“ a stanovuje lehotu a v súvislosti s výškou colného dlhu neobsahuje žiadnu osobitnú úpravu, iba odkazuje na „sumu dlžnú na základe právnych predpisov“. Berúc do úvahy, že toto ustanovenie aj vo svojom novom znení hľadá rovnováhu medzi jednak rozpočtovými záujmami verejnej moci a jednak oprávnenou dôverou colného dlžníka, takže je jasné, že určite ide aj o hmotnoprávny obsah: článok 220 colného kódexu slúži v konečnom dôsledku na vyriešenie otázky, či colný dlžník má alebo nemá zaplatiť sumu cla dlžnú na základe právnych predpisov (dodatocne zaplatenie cla).

10 — Pozri len rozsudky z 12. novembra 1981, *Salumi I*, a i., nazývaný „*Salumi II*“, 212/80 až 217/80, Zb. s. 2735, bod 9; zo 6. júla 1993, *CT Control* (Rotterdam) a *JCT Benelux/Komisija*, C-121/91 a C-122/91, Zb. s. I-3873, bod 22; zo 7. septembra 1999, *De Haan*, C-61/98, Zb. s. I-5003, bod 13; zo 14. novembra 2002, *Illumitronica*, C-251/00, Zb. s. I-10433, bod 29, a z 1. júla 2004, *Tsapalos und Diamantakis*, C-361/02 a C-362/02, Zb. s. I-6405, bod 19).

11 — Nariadenie Rady (EHS) č. 1697/79 z 24. júla 1979 o dodatočnom vyberaní dovozného alebo vývozného cla, ktoré sa nepožadovalo od osoby zodpovednej za zaplatenie cla za tovary v colnom režime zahŕňajúcom povinnosť zaplatiť takéto clo [neoficiálny preklad] (Ú. v. ES L 197, s. 1).

12 — Rozsudky *Salumi II*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, bod 11, a zo 6. novembra 1997, *Conserchimica*, C-261/96, Zb. s. I-6177, bod 17.

13 — V prospech takého izolovaného posudzovania rôznych ustanovení colného kódexu hovorí najmä generálny advokát Jacobs vo svojich návrhoch z 30. júna 2005 prednesených vo veci *Molenbergnatie* (C-201/04, v konaní pred Súdny dvorom, body 40 a nasl.). Aj rozsudok z 13. marca 2003, *Holandsko/Komisija* (C-156/00, Zb. s. I-2527, body 35, 36 a 62 až 67), možno chápať tak, že jednotlivé ustanovenia colného kódexu sa neposudzujú ako celok, ale sa posudzujú izolovane.

25. Z dôvodu, že nejde o čisto procesné ustanovenie, použil by sa na skutkový stav vo veci samej, v ktorej colný dlh vznikol a stal sa predmetom dodatočného vyberania pred 19. decembrom 2000, v zásade pôvodný článok 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu a nie jeho nové znenie¹⁴.

14 — Pozri v tomto zmysle rozsudok *Holandsko/Komisija*, už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 36 a rozsudok *Illumitronica*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, body 30 a 36 a nasl., týkajúce sa vzťahu medzi colným kódexom a predchádzajúcimi ustanoveniami v nariadení č. 1697/79. Pozri tiež v súvislosti so vzťahom medzi nariadením č. 1697/79 a predtým platným vnútroštátnym právom rozsudky *Salumi II*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, body 12, 15 a 16; *Conserchimica*, už citovaný v poznámke pod čiarou 12, body 18, 21 a 23, a z 1. apríla 1993, *Lageder a i.*, C-31/91 a C-44/91, Zb. s. I-1761, bod 26.

26. Aj hmotnoprávne predpisy však podľa ustálenej judikatúry možno výnimočne vykladať tak, že sa vzťahujú aj na skutkové stavy vzniknuté pred ich účinnosťou, a síce „pokiaľ z ich znenia, cieľa alebo štruktúry jasne vyplýva, že takýto účinok im má byť priznaný“¹⁵. Rozhodujúce pritom je, aby zásady *právnej istoty* a *ochrany legitímnej dôvery*, na ktorých spočíva zákaz retroaktívneho uplatnenia hmotnoprávných predpisov¹⁶, neboli porušené. Retroaktívne uplatnenie predpisov hmotného práva Spoločenstva je totiž prípustné v prípade, ak „to vyžaduje sledovaný cieľ a keď legitímna dôvera dotknutých subjektov je riadne rešpektovaná“¹⁷.

nia retroaktívneho uplatneniu nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu.

28. *Zásada právnej istoty* predstavuje základnú zásadu práva Spoločenstva, ktorá vyžaduje najmä jasnosť práva, t. j. aby právna úprava bola jasná a presná, aby osoby zodpovedné za zaplatenie cla mohli bez pochybností poznať svoje práva a povinnosti a podniknúť primerané kroky¹⁸.

27. Tak zásada právnej istoty, ako aj zásada ochrany legitímnej dôvery sú vo veci samej dodržané. Ani prvá, ani druhá zásada nebrá-

29. Cieľom nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu v podstate bolo práve toto: viesť viac právnej jasnosti cestou kodifikácie a upresnenia doterajšieho právneho stavu v oblasti dodatočného vyberania cla. Ako uviedla Komisia, táto kodifikácia neprinesla žiadnu zmenu, ale len upresnila osobitný prípad preferenčného zaobchádzania s tovarom pochádzajúcim z tretích krajín. V rámci kodifikácie zákonodarca Spoločenstva považoval za potrebné bližšie definovať pojmy obsiahnuté v tomto predpise, a to „chyba zo strany colných orgánov“ a „dobrá viera osoby zodpovednej za platbu“¹⁹.

15 — Rozsudky z 15. júla 1993, *GruSa Fleisch*, C-34/92, Zb. s. I-4147, bod 22, a z 24. septembra 2002, *Falck a i./Komisia*, C-74/00 P a C-75/00 P, Zb. s. I-7869, bod 119, ako aj rozsudok *Salumi II*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, bod 9; v tom istom zmysle rozsudok z 29. januára 1985, *Gesamthochschule Duisburg*, 234/83, Zb. s. 327, bod 20.

16 — Rozsudky *Salumi II*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, bod 10; *GruSa Fleisch*, už citovaný v poznámke pod čiarou 15, bod 22, a z 10. februára 1982, *Bout*, 21/81, Zb. s. 381, bod 13.

17 — Rozsudky z 25. januára 1979, *Racke*, 98/78, Zb. s. 69, bod 20, a *Decker*, 99/78, Zb. s. 101, bod 8, ako aj rozsudky *Salumi II*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, bod 10, *GruSa Fleisch*, už citovaný v poznámke pod čiarou 15, bod 22, *Falck*, už citovaný v poznámke pod čiarou 15, bod 119, z 15. júla 2004, *Gerekenens a i.*, C-459/02, Zb. s. I-7315, body 23, 24, a z 26. apríla 2005, *Stichting „Goed Wonen“*, C-376/02, Zb. s. I-3945, body 32 a 33. Už citovaná judikatúra sa síce týka požadovania retroaktivity zo strany zákonodarcu. Ako však vyplýva najmä z rozsudkov *Salumi II* a *Falck*, Súdny dvor sa riadi touto judikatúrou aj vtedy, keď má prostredníctvom výkladu výnimočne rozhodnúť o retroaktívnom uplatnení predpisu hmotného práva Spoločenstva.

18 — Ustálená judikatúra; pozri len rozsudky zo 14. apríla 2005, *Belgicko/Komisia*, C-110/03, Zb. s. I-2801, bod 30, a zo 7. júna 2005, *VEMW a i.*, C-17/03, Zb. s. I-4983, bod 80, ako aj už citovanú judikatúru.

19 — Pozri odôvodnenie č. 11 nariadenia č. 2700/2000.

30. Na druhej strane po obsahovej stránke už článok 5 ods. 2 nariadenia č. 1697/79, predchodca článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu, mal všetky podstatné prvky, ktoré v súčasnosti sú výslovne uvedené v novom znení tohto ustanovenia v texte nariadenia. Napríklad už vtedy platilo, že vydanie nesprávneho sprievodného osvedčenia EUR.1 neznamena chybu, ak sa toto osvedčenie zakladá na nesprávnych údajoch vývozu, okrem prípadu, že vydávajúce orgány alebo orgány vedeli alebo mali vedieť, že tovar nespĺňa podmienky preferenčného zaobchádzania²⁰. Nové znenie článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu teda nevedlo k zmene právneho stavu, ale k vytvoreniu právnej jasnosti v záujme právnej istoty.

31. *Zásada ochrany legitímnej dôvery* patrí medzi základné zásady Spoločenstva. Podľa ustálenej judikatúry je možnosť dovolávať sa ochrany legitímnej dôvery otvorená každému hospodárskemu subjektu, v ktorom vzbudil orgán Spoločenstva odôvodnené očakávanie²¹.

20 — Pozri jednak rozsudok zo 14. mája 1996, *Faroe Seafood* a i., C-153/94 a C-204/94, Zb. s. I-2465, body 91 až 97, najmä body 92, 95 a 97, a jednak tretí pododsek nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu.

21 — Ustálená judikatúra: pozri len rozsudky *Gerekens*, už citovaný v poznámke pod čiarou 17, bod 28, a *Vereniging voor Energie, Milieu en Water*, už citovaný v poznámke pod čiarou 18, bod 73, ako aj z 15. júla 2004, *Di Lenardo* a *Dilexport*, C-37/02 a C-38/02, Zb. s. I-6945, bod 70, a tam citovanú judikatúru.

32. Novým znením článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu nie je oslabená ochrana legitímnej dôvery dotknutých hospodárskych subjektov vo vzťahu k chybám colných orgánov, ktorých sa dopustili pri preferenčnom postavení tovaru z tretích krajín, ba naopak, ochrana sa zvýšila. Aj dovtedy sa predpis pre prípad pochybenia colných orgánov zaoberal otázkou, za akých podmienok nie je vôbec možné sumy cla dlžné podľa zákona vyberať od colného dlžníka, ktorý konal v dobrej viere²², a k chybám v zmysle tohto predpisu patrilo podľa pôvodného znenia aj vystavenie nesprávnych osvedčení v súvislosti s preferenčným postavením tovaru z tretích krajín. Cieľom nového znenia ustanovenia, ako som už uviedol, bola len kodifikácia a upresnenie doterajšieho právneho stavu práve pre tento osobitný prípad.

33. Z dôvodu, že doterajší právny stav sa novým znením článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu ujasnil, ale v zásade sa nezmenil, nevzniká teda retroaktívnym uplatnením nového znenia ani nebezpečenstvo neoprávneného *rozdielného zaobchádzania* s hospodárskymi subjektmi²³, podľa toho, či príslušné orgány vybrali sumy cla

22 — Pozri v súvislosti s predtým platným ustanovením v článku 5 ods. 2 nariadenia č. 1697/79 rozsudok z 1. apríla 1993, *Hewlett Packard France*, C-250/91, Zb. s. I-1819, bod 46.

23 — Na toto nebezpečenstvo v súvislosti s retroaktívnym uplatnením hmotnoprávnych predpisov odkazuje najmä rozsudok *Salumi II*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, bod 14.

dlžné podľa zákona v období pred 19. decembrom 2000, alebo po nadobudnutí účinnosti nového znenia.

34. Ani zásada právnej istoty, ani zásada ochrany legitímnej dôvery a ani zásada rovnosti zaobchádzania nebránia retroaktívnemu uplatneniu nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu.

35. V tomto kontexte som na základe vyššie uvedeného dospela k záveru, že nové znenie článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu sa uplatní aj na colné dlhy, ktoré vznikli a boli vybraté pred jeho účinnosťou.

B — O druhej prejudiciálnej otázke: zaobchádzanie so sprievodnými osvedčeniami EUR.1, ktorých nesprávnosť nie je dokázateľná

O prvej časti druhej otázky: pojem „nesprávne osvedčenie“

36. Prvou časťou svojej druhej otázky vnútroštátny súd žiada výklad pojmu „nesprávne osvedčenie“ v zmysle nového znenia článku

220 ods. 2 písm. b) colného kódexu. V podstate chce vedieť, či sprievodné osvedčenie EUR.1 treba vždy považovať za nesprávne osvedčenie, pokiaľ sa pri následnej kontrole pôvod tovaru, ktorý je v ňom uvedený, nepotvrdil.

37. Základom tejto časti otázky je, že vo veci samej podľa skutkového stavu uvedeného vnútroštátnym súdom už nie je možné zistiť, či sporné sprievodné osvedčenia EUR.1 boli správne alebo nesprávne. Síce neexistuje žiaden jednoznačný dôkaz o nesprávnosti týchto osvedčení, ale na druhej strane sa už nedá potvrdiť ani ich správnosť, lebo vyvážajúca firma nearchivovala doklady potrebné na potvrdenie správnosti.

38. Podľa článku 16 protokolu č. 3 k dohode o voľnom obchode sa za dôkaz, že výrobky dovezené do Spoločenstva z Estónska majú estónsky pôvod, považuje predloženie sprievodného osvedčenia EUR.1. Takéto osvedčenie je teda dôkaznou listinou o pôvode dovážaného tovaru²⁴ a po jeho predložení

²⁴ — Pozri tiež v súvislosti s podobnými dohodami rozsudky zo 7. decembra 1993, Huygen a i., C-12/92, Zb. s. I-6381, bod 16; Faroe Seafood, už citovaný v poznámke pod čiarou 20, bod 16, a z 23. februára 1995, Bonapharma, C-334/93, Zb. s. I-319, bod 16.

príslušné colné orgány priznajú tovaru preferenčné colnoprávne zaobchádzanie.

39. Správnosť údajov o pôvode potvrdených v sprievodnom osvedčení EUR.1 však môže byť — ako vo veci samej — preverená následnými kontrolami *vrátane vyšetrovacích misií Spoločenstva*²⁵. V súvislosti s dôsledkami takéhoto preskúmania Súdny dvor v rozsudku Faroe Seafood uviedol:

„Ak pri takomto preskúmaní neexistuje žiadne potvrdenie údajov o pôvode tovaru, ktoré boli uvedené v osvedčení EUR.1, treba z toho... vyvodiť, že tovar je *neznámeho pôvodu* a že osvedčenie bolo neoprávnené vystavené a bola neoprávnené poskytnutá zvýhodnená colná sadzba. V tomto prípade musia colné orgány dovážajúceho členského štátu v zásade žiadať dodatočné zaplatenie nevybratého dovozného cla“²⁶.

40. Ďalej po vykonaní následnej kontroly môže byť spochybnená dôkazná sila sprie-

25 — Rozsudok Faroe Seafood a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 24, bod 16, prvá veta; pozri tiež rozsudky Huygen a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 24, bod 16, a Pascoal & Filhos, C-97/95, Zb. s. I-4209, bod 30.

26 — Rozsudok Faroe Seafood a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 24, bod 16, druhá a tretia veta; pozri tiež rozsudky Huygen a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 24, body 16, 17, a Pascoal & Filhos, už citovaný v poznámke pod čiarou 25, bod 30.

vodného osvedčenia EUR.1²⁷. Ak vedú takéto následné kontroly k záveru, že sporný tovar je *neznámeho pôvodu*, má to za následok, že sprievodné osvedčenie EUR.1 sa následne *preukáže ako nesprávne*, hoci ako krajina pôvodu tovaru v ňom bola uvedená konkrétna krajina. Inými slovami: neznámy pôvod tovaru a nesprávnosť sprievodného osvedčenia EUR.1 nie sú ničím iným ako dvoma stranami tej istej mince.

41. Ak by sa v prípade, o ktorý ide vo veci samej, sprievodné osvedčenie EUR.1 naďalej považovalo za *správne*, viedlo by to k tomu, že by mohlo byť stále používané ako dôkaz o pôvode príslušného výrobku a na tento výrobok by sa naďalej musela uplatňovať preferenčná úprava, hoci následné preskúmanie viedlo k zisteniu, že ide o tovar *neznámeho pôvodu*. Príslušné orgány by teda naďalej museli s tovarom zaobchádzať pre-

27 — Pozri tiež v tomto zmysle rozsudky Pascoal & Filhos, už citovaný v poznámke pod čiarou 25, body 35, 36 a 41, a Faroe Seafood a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 24, bod 63. Okrem toho vo veci samej na rozdiel od rozsudku Faroe Seafood a i. (už citovaný v poznámke pod čiarou 24, body 5, 6, 17 a nasl.), neexistoval podľa dostupných informácií žiaden obsahový nesúlad v súvislosti so *skutočným výsledkom kontroly* vo vzťahu k estónskym colným orgánom. Skutočnosť, že sprievodné osvedčenie EUR.1 vydané estónskymi orgánmi v čase dodatočného vybratia cla ešte nenadobudli právoplatnosť, je len čisto formálnym dôvodom (pozri bod 17 týchto návrhov). Toto však nemohlo holandským colným orgánom brániť v tom, aby s dovezeným maslom zaobchádzali ako s maslom neznámeho pôvodu, a to od okamihu, keď bol známy výsledok následnej kontroly.

ferenčne, hoci tento tovar podmienky na preferenčné zaobchádzanie nespĺňa. Týmto spôsobom by sa napomáhalo aj nezrovnalostiam a prípadom podvodu pri dovoze.

220 ods. 2 písm. b) colného kódexu aj v prípade, že neexistuje žiadne „nesprávne osvedčenie“ v zmysle druhého pododseku uvedeného ustanovenia.

42. Na prvú časť druhej otázky sa musí odpovedať takto:

44. Ako bolo už uvedené, za okolností, o aké ide vo veci samej, nesprávne osvedčenie existuje. Teda nie je potrebné odpovedať na druhú časť druhej otázky.

Ak nemôže byť pôvod tovarov uvedených v sprievodnom osvedčení EUR.1 potvrdený, takéto osvedčenie sa musí v zmysle článku 220 ods. 2 písm. b) druhého pododseku colného kódexu v znení nariadenia č. 2700/2000 považovať za nesprávne osvedčenie.

C — O tretej prejudiciálnej otázke: rozdelenie dôkazného bremena

O druhej časti druhej otázky: uplatnenie nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu, ak neexistuje „nesprávne osvedčenie“

43. Druhou časťou svojej druhej otázky sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa možno odvolávať na nové znenie článku

45. Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, kto musí dokazovať, že sprievodné osvedčenie EUR.1 sa zakladá na nesprávnom popise skutočností zo strany vývozcu, a kto musí dokazovať, že orgány vydávajúce osvedčenie vedeli alebo mali vedieť, že tovar nespĺňa podmienky preferenčného zaobchádzania. Vnútroštátny súd odkazuje na dôkazné bremeno existencie predpokladov stanovených v treťom pododseku nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu.

O prvej časti tretieho pododseku nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu: dôkazné bremeno nesprávnych údajov vývozců

46. Prvá časť tretieho pododseku nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu obsahuje výnimku zo zákonnej domnienky o chybe, ktorá vyplýva z druhého pododseku. Vydanie nesprávneho sprievodného osvedčenia EUR.1 *výnimočne neznamená chybu*, ak sa toto osvedčenie zakladá na nesprávnom popise skutočností zo strany vývozců.

47. Podľa všeobecne uznávaných pravidiel procesného práva musí vždy ten subjekt, ktorý sa odvoláva na podmienky určitého ustanovenie, dokázať ich dodržanie.

48. V normálnom prípade sa odvoláva na výnimku v prvej časti tretieho pododseku nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu ten orgán, ktorý je povinný dodatočne zapísať do účtovnej evidencie sumu cla dlžnú na základe zákona. Tento orgán teda v zásade — spravidla colný orgán dovážajúceho členského štátu — nesie dôkazné bremeno týkajúce sa skutočnosti, že vývozca nesprávne popísal skutočnosti

a na základe toho sa vydalo nesprávne osvedčenie.

49. Takéto rozdelenie dôkazného bremena je aj oprávnené, lebo orgán je spravidla schopný lepšie viesť dokazovanie ako dovážajúci podnik. Tento orgán formou administratívnej spolupráce môže požiadať orgány tretej krajiny o informácie, ktoré údaje boli v miestnom konaní skutočne uvedené napokon *na akých údajoch* spočíva obsah sprievodného osvedčenia EUR.1. S týmto cieľom článok 28 ods. 3 protokolu č. 3 k dohode o voľnom obchode výslovne stanovuje, že žiadosti o vydanie osvedčenia sa uchovávajú najmenej počas troch rokov. Navyše *správnosť alebo nesprávnosť* údajov uvedených vývozcom v jeho žiadosti sa následne posudzuje na základe všetkých skutočností uvedených v tejto žiadosti²⁸, pričom colné orgány vyvážajúcej krajiny sú podľa článku 32 ods. 3 protokolu č. 3 oprávnené vykonať všetky kontroly, ktoré považujú za potrebné²⁹. Vývozca je zasa podľa článku 28 ods. 1 protokolu č. 3 povinný uchovávať najmenej počas troch rokov dokumenty preukazujúce pôvod ním dovezeného tovaru.

28 — Pozri odôvodnenie č. 11 nariadenia č. 2700/2000, ktoré slúži predovšetkým na vysvetlenie nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu.

29 — Ako vyplýva z článku 32 ods. 1 protokolu č. 3, tieto kontroly možno vykonať v súvislosti so splnením *všetkých podmienok* daného protokolu.

50. Povinnosť vývozcu archivovať jeho dokumenty však naznačuje, že dokazovanie príslušných orgánov závisí od spolupráce s vývozcom. Pokiaľ vývozca nearchivuje stanovené potrebné dokumenty, ktoré slúžia na overenie pôvodu vyvezeného tovaru, potom colné orgány *bez vlastného zavinenia* nemôžu dokázať, či poskytnuté údaje boli správne alebo nesprávne. V takomto prípade by bol nespravodlivé, aby colné orgány niesli dôkazné bremeno. Podľa ustálenej judikatúry totiž Spoločenstvo nemôže znášať škodlivé dôsledky protiprávneho konania dodávateľov a dovozcov³⁰.

zodpovedná za zaplatenie cla nemá vplyv na správanie svojich zmluvných partnerov, môže si slobodne zvoliť uvedeného zmluvného partnera a proti riziku jej nesprávneho konania sa brániť vhodnými preventívnymi opatreniami, napríklad tým, že do zmlúv so svojím obchodným partnerom zahrnie aj osobitné klauzuly alebo uzatvorí osobitné poistenie³¹. Do tejto miery prenesením dôkazného bremena nie je ani osoba zodpovedná za zaplatenie cla „zodpovedná za zlé fungovanie systému“³².

51. Ak sa teda nepodarí overiť údaje pôvodne poskytnuté vývozcom, lebo samotný vývozca zákonom stanovené dokumenty nearchivoval, je vhodné preniesť na neho dôkazné bremeno. Potom colný dlžník (osoba zodpovedná za zaplatenia cla) nesie podľa prvej časti tretieho pododseku nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu dôkazné bremeno, t. j. musí následne dokázať, že sprievodné osvedčenie EUR.1 vystavené orgánmi tretej krajiny spočíva na správnom popise skutočností. Nesprávne konanie alebo chyba vývozcu totiž patria k bežným obchodným rizikám osoby zodpovednej za zaplatenie cla a nemôžu byť v rámci jeho obchodných vzťahov považované za nepredvídateľné. Aj keď totiž osoba

52. Okrem toho prenesenie dôkazného bremena v prípade, že vývozca svoje dokumenty povinne nearchivoval, je v súlade so záujmom zákonodarcu Spoločenstva predchádzať nezrovnalostiam a podvodom pri dovoze tovaru v preferenčnom systéme³³. Inak by to možno lákalo zneužívať preferenčný systém na tarchu rozpočtu Spoločen-

31 — Pozri v tomto zmysle rozsudky Pascoal & Filhos (už citovaný v poznámke pod čiarou 25, bod 59) a z 11. júla 2002, Käserei Champignon Hofmeister (C-210/00, Zb. s. I-6453, bod 80), posledný uvedený rozsudok sa týka údajov v nesprávnych colných vyhláseniach v súvislosti s vývoznými náhradami.

32 — Pozri v tejto súvislosti odôvodnenie č. 11 nariadenia č. 2700/2000, z ktorého vyplýva, že nové znenie článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu má zabrániť tomu, aby osoba zodpovedná za zaplatenie cla bola zodpovedná za zlé fungovanie systému v dôsledku chyby orgánov tretej krajiny.

33 — Pozri v tejto súvislosti odôvodnenie č. 2 nariadenia č. 2700/2000. Pozri v tomto zmysle tiež odôvodnenie č. 8 nariadenia č. 2913/92, ako aj rozsudky Käserei Champignon Hofmeister (C-385/03, Zb. s. I-2997, points 27 et 28), a Käserei Champignon Hofmeister (už citovaný v poznámke pod čiarou 33, bod 60), posledný sa týka systému vývozných náhrad.

30 — Rozsudok Pascoal & Filhos, už citovaný v poznámke pod čiarou 25, bod 59.

stva a takéto zneužitie ukrývať zničením dokumentov, ktoré mali byť archivované. Na to napokon v konaní pred Súdnyim dvorom správne poukázala talianska a holandská vláda.

odvoláva na túto výnimku. Podľa všeobecne uznávaných pravidiel procesného práva teda musí aj táto osoba zodpovedná za zaplatenie cla niesť dôkazné bremeno v zmysle druhej časti tretieho pododseku nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu.

O druhej časti tretieho pododseku nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu: dôkazné bremeno vzťahujúce sa na „vedieť a musieť vedieť“

55. *Interná úroveň informovanosti* príslušných orgánov tretej krajiny v čase vystavenia sprievodného osvedčenia EUR.1 síce môže byť len ťažko posudzovaná samotnou osobou zodpovednou za zaplatenie cla usadenou v Spoločenstve, prípadne ju vôbec nemôže posúdiť. Tejto osobe zodpovednej za zaplatenie cla, ako aj ktorejkoľvek inej tretej osobe chýba potrebný prehľad o interných záležitostiach miestnych orgánov.

53. Druhá časť tretieho pododseku nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu obsahuje podvýnimku k prvej časti tohto pododseku. Podľa tohto ustanovenia zostáva zákonná domnienka o chybe uvedenej v druhom pododseku zachovaná, ak vydávajúce orgány zjavne vedeli alebo museli vedieť, že tovar nespĺňa podmienky preferenčného zaobchádzania.

56. Treba však myslieť na to, že druhá časť tretieho pododseku nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu sa vzťahuje na prípady, v ktorých je *zjavné*, že orgány tretej krajiny o určitých skutočnostiach vedeli alebo o nich museli vedieť. Ide len o skutočnosti, ktoré sú dokázateľné aj bez poznania internej informovanosti alebo internej organizácie orgánov tretej krajiny. Napríklad ak neexistujú v príslušnej tretej krajine žiadne výrobné jednotky pre sporný výrobok, potom je *zjavné*, že pri takomto

54. Osoba zodpovedná za zaplatenie cla, ktorá má zaplatiť dovozné clo, sa spravidla

výrobku nemôže byť potvrdený pôvod v tejto tretej krajine³⁴. Dokazovanie takýchto alebo podobných skutočností možno teda bez problémov požadovať od osoby zodpovednej za zaplatenie cla³⁵.

článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu znáša ten, kto sa na toto ustanovenie odvoláva.

57. Za týchto okolností je možné naďalej uplatňovať rozdelenie dôkazného bremena, ako vyplýva zo všeobecne uznávaných pravidiel procesného práva; prenesenie dôkazného bremena nie je nutné.

Ak však vývozca potrebné dokumenty, ktoré slúžia ako dôkaz o pôvode ním vyvezených výrobkov, povinne nearchivoval, tak osoba zodpovedná za zaplatenie cla nesie dôkazné bremeno týkajúce sa toho, že sprievodné osvedčenie EUR.1 vystavené orgánmi tretej krajiny je založené na správnom popise skutočností.

Predbežný záver

58. Na tretiu otázku vnútroštátneho súdu sa musí odpovedať takto:

D — O štvrtej prejudiciálnej otázke: výklad pôvodného znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu

Dôkazné bremeno splnenia podmienok uvedených v treťom pododseku nového znenia

59. Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd pýta na výklad pôvodného znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu. Túto otázku položil len pre prípad, že na prvú otázku bude záporná odpoveď. Keďže však podľa tu navrhovaného riešenia má byť odpoveď na prvú otázku kladná a nové znenie článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu sa má uplatňovať na skutkový stav, o ktorý ide vo veci samej, nie je potrebné na štvrtú otázku odpovedať.

34 — Samotná skutočnosť, že orgány tretej krajiny — ako vo veci samej — nepodrobili vývozcu kontrole a nevyžiadali si určité doklady, na druhej strane nestačí pre predpoklad, že dané orgány *zjavne* vedeli alebo mali vedieť, že vyvážaný tovar nespĺňa podmienky preferenčného zaobchádzania.

35 — Pozri ako ďalší príklad skutočnosti uvádzané v rozsudku Ilumitrónica (už citovaný v poznámke pod čiarou 10, body 49 až 52).

VI — Návrh

60. Na základe vyššie uvedených úvah navrhujem Súdnemu dvoru, aby na otázky, ktoré položil Gerechthshof Amsterdam, odpovedal takto:

1. Článok 220 ods. 2 písm. b) nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva, v znení nariadenia (ES) č. 2700/2000 Európskeho parlamentu a Rady zo 16. novembra 2000, sa uplatňuje aj na colné dlhy, ktoré vznikli a boli vybraté pred jeho účinnosťou.
2. Ak nemôže byť pôvod tovarov uvedených v sprievodnom osvedčení EUR.1 potvrdený, takéto osvedčenie sa musí v zmysle článku 220 ods. 2 písm. b) druhého pododseku colného kódexu v znení nariadenia č. 2700/2000 považovať za nesprávne osvedčenie.
3. Dôkazné bremeno splnenia podmienok uvedených v treťom pododseku nového znenia článku 220 ods. 2 písm. b) colného kódexu znáša ten, kto sa na toto ustanovenie odvoláva.

Ak však vývozca potrebné dokumenty, ktoré slúžia ako dôkaz o pôvode ním vyvezených výrobkov, povinne nearchivoval, tak osoba zodpovedná za zaplatenie cla nesie dôkazné bremeno týkajúce sa toho, že sprievodné osvedčenie EUR.1 vystavené orgánmi tretej krajiny je založené na správnom popise skutočností.